

Upptäck naturen i Härryda kommun

I den här skriften presenterar vi tjugo fantastiska naturområden som alla finns inom Härryda kommuns gränser. Här finns det mesta. Fågelskådaren kan spana efter nattskärva vid Rambo mosse, kalorijägaren kan hastarunt Lilla Delsjön, hembygdsforskaren kan fantisera om torparlivet i Klippan och barnen kan springa av sig på Labbera. Det finns smultronställen som räcker till alla.

Härryda kommun är rik på naturupplevelser och vi arbetar för att det ska fortsätta så. Skog, odlingsbygd, sjöar och strömmande vatten – i kommunen finns allt det där.

Allt fler människor dras till storstadsområdena. Kommersen och nöjeslivet utövar sin lockelse men naturen har kvar sin starka dragning. Kanske i ännu högre grad som den kontrast den bildar till det urbana livet.

Människor som ägnar sig åt friluftsliv blir

inte bara friskare utan har också mer känsla och förståelse för natur och miljö.

Förenas nytta med nöje

Den moderna livsstilen innebär ofta mycket stillasittande – på jobbet, vid datorn eller i soffan. Svenskarnas brist på fysisk aktivitet beräknas kosta sex miljarder varje år. Numera skriver läkarna till och med ut fysisk aktivitet på recept.

Man måste inte springa och bli svettig för att få del av motionens friskvårdande effekter. En halvtimmes promenad om dagen räcker. Den fysiska hälsan förbättras och själen finner ro i naturen. Hjärnan stimuleras av alla ljud, rörelser, former och färger som naturen har att bjuda på. Man sover bättre efter en stunds frisk luft och vardagsstressen känns inte så tärande.

Från naturvårdsplan till naturguide

Naturen i Härryda kommun är mycket intressant både för den biologiska mångfalden och för friluftslivet. Närmare 35 000 invånare bor,

I Härryda kommun finns över hundra sjöar som är större än en hektar.

arbetar, studerar och reser i kommunen. Men de vill också ta del av naturen.

Härryda kommun har tagit fram en naturvårdsplan som syftar till att lyfta fram naturvårdens intressen i den kommunala planeringen.

I detta arbete föddes en idé att skapa en populärversion av planen och på så sätt locka kommuninvånarna att ta del av kommunens smultronställen. Med hjälp av statliga bidrag till kommunal och lokal naturvård kunde naturguiden framställas.

Kuperad terräng som har det mesta

Naturen i Härryda kommun är varierad och mycket fascinerande. Här finns allt från slutna gamla skogar till blomstrande naturbetesmarker och artrika våtmarker. Sjöarna lockar till sig många fåglar. Det är inte bara vi människor som uppskattar naturen här. En rad rödlistade växt- och djurarter samsas i skog och mark.

Ungefär hälften av kommunens totala yta täcks av barrskog. Berggrunden med gnejs och

granit ger upphov till en kuperad topografi, med många långsträckta sjöar och bergryggar.

Den höglänta terrängen genombryts av två dalgångar. Här har vattendragen skurit sig ner i sedimenten och skapat flera ravinsystem. Den stora nederbörds mängden har bidragit till en stor rikedom på våtmarker. Myrar och mossar finns bara i norra Europa och är unika ur ett globalt perspektiv. De representerar det närmaste en riktig vildmark vi kan komma idag.

Ett myller av liv i skogarna

Skogarna domineras av barrträd, där det är sumpskog i fuktiga miljöer och hållmarksskog på magra, torrare delar.

Lövskog förekommer längs dalgångarnas sidor. Dessa, särskilt ädellövskog med ek, har en stor artrikedom knuten till sig. Här finns många sällsynta mossor, lavar, svampar och insekter. De största naturvärdena i kommunens lövskogar är knutna till områden med gamla hagmarker och lövängar.

Gott om sjöar och vattendrag

I Härryda kommun finns det över hundra sjöar som är större än en hektar. Flera av dem hyser mycket höga naturvärden kopplade till både växt- och djurliv.

Jordbrukslandskapet genomkorsas av slingrande åar. Vattendragen har i likhet med sjöarna påverkats mycket negativt av den tilltagande försurningen.

Odlingslandskap med historisk prägel

Kulturlandskapet har genomgått stora förändringar de senaste hundra åren – det har gått från mångformighet till ensidighet. Här och var finns delar av det småskaliga odlingslandskapet kvar, ofta inramat av lövskog.

Detta variationsrika landskap med hagmarker, lövdungar, dammar, åkerrenar och stenmurar skapar förutsättningar för ett artrikt växt- och djurliv, med allt från däggdjur, fåglar och insekter, till växter, lavar, mossor och svampar. ■

Isen sjunger på Finnsjön – Härryda kommuns vattentäkt.